

2015

Calendarul evenimentelor și manifestărilor culturale

Biblioteca Județeană "Octavian Goga"

2015 - Cluj-Napoca, Capitală Europeană a Tineretului

Decade Internaționale ONU

2005-2015 - Deceniul Internațional de Acțiune *Apă pentru viață*

2006-2016 - Deceniul de Recuperare și Dezvoltare durabilă pentru comunitățile afectate de dezastrul de la Cernobîl (1986)

2008-2017 - Al doilea deceniu al ONU pentru Eradicarea sărăciei

2010-2020 Deceniul Națiunilor Unite pentru deșerturi și lupta împotriva deșertificării

2011-2020 Deceniul Națiunilor Unite pentru Biodiversitate

2013-2022 Deceniul Internațional al Aproprierii între culturi

Aniversări internaționale UNESCO

2015 - Anul Internațional al Luminii și al Tehnologiilor bazate pe lumină

Aniversări/Comemorări UNESCO - propunerile României pentru 2015

50 de ani de la moartea omului de știință și inventatorului **George (Gogu) CONSTANTINESCU**(1881-1965)

Aniversări/Celebrări la nivelul Uniunii Europene

2015 - Anul Internațional al Dezvoltării (Rezoluția Parlamentului European)

PERSONALITATEA CLUJEANĂ A ANULUI 2015

Iosif PERVAIN

100 de ani de la naștere

Date biografice: n. 08.01.1915, Cugir, jud. Alba - m. 16 mai 1982, Cluj-Napoca. Istoric literar.

Absolvent al Liceului „Mihai Viteazul” din Alba-Iulia, a fost licențiat al Facultății de Litere a Universității din Cluj (1938). A obținut doctoratul cu teza *Reflexe preromantice în literatura română: Eduard Zoung și Thomas Gray* (1946).

Descoperit și îndrumat, în anii de studenție, de Ion Chinezu, a parcurs toate treptele unei cariere universitare, de la asistent (la Catedra condusă de Dimitrie Popovici), la profesor universitar al aceleiași catedre. Șef de catedră (1958-1978), decan (1955-1958) al Facultății de Filologie a Universității din Cluj, a ocupat temporar și funcția de rector al Institutului Pedagogic din Oradea. A fost colaborator științific al secției de istorie literară, la Muzeul Limbii Române (1950), cercetător principal (1953), șef de sector și conducător al secției (1958).

A debutat cu articolul *Studiul limbei române în Transilvania* în revista *Gând românesc* din Cluj (1939). A colaborat (și sub pseudonimul I. Verbină) la revistele *Dacoromania*, *Studii literare*, *Gând românesc*, *Steaua*, *Tribuna*, *Studia Universitatis „Babeș-Bolyai”*, *Cercetări de lingvistică* etc. A semnat studii de istorie literară, ediții de texte sau documente inedite Budai-Deleanu, Papiu-Ilarian, G. Bariț, unele în colaborare.

I s-a decernat premiul „N. Iorga” al Academiei Române (1978).

Opera: *Studii de literatură română* (1971), *Românii în periodicele germane din Transilvania*, 2 vol., bibliografie analitică, în colab. (1977-1983), *Corespondența lui Al. Papiu Ilarian*, 2 vol. (1972), *George Bariț și contemporanii săi*, 4 vol. în colab., *Secvențe preromantice*, reedit. (2000). A colaborat la *Atlasul lingvistic român*, *Istoria literaturii române*, vol. I, *Istoria României*, compendiu. A tradus din Sütö András și Nagy István.

Aprecieri critice:

Ioana Em. Petrescu: *Creator cu o severă disciplină filologică, specializat în cultura română a secolelor XVIII și XIX, Pervain nu este un interpret al fenomenului literar, pe care nu-l abordează decât tangențial, ca pe o componentă a tabloului cultural. În reconstituirea atmosferei unei epoci, utilizează uneori, pe spații restrânse, soluțiile literaturii comparate, deprinse de la D. Popovici [...] sau urmărește - tot în tradiție Popovici - circulația ideilor literare [...]; cu I. Breazu împărtășește interesul comun pentru cultura transilvăneană, de care se ocupă în mod predilect și în spațiul căreia a făcut, prin cercetări de arhivă și câteva importante descoperiri documentare.[...]. Pervain nu construiește, prin sinteze, noi perspective (adică noi mituri culturale), ci “restabilește adevărul”, adesea fățiș polemic față de aceste mituri, prin “contribuții” peste care amatorul de sinteze nu va mai putea trece, chiar dacă adevărul restabilit, uneori, incomod.*

IANUARIE

1 ianuarie

Ziua Mondială a Păcii

Ioan-Aurel POP, istoric, profesor universitar clujean, rector al Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca (2012-), membru corespondent al Academiei Române (2010) - 60 de ani (01.01.1955)

85 de ani de la nașterea dirijorului și muzicologului român de origine germană **Erich BERGEL** (01.01.1930-03.05.1998)

2 ianuarie

95 de ani de la nașterea biochimistului și scriitorului de science fiction american de origine rusă **Isaac ASIMOV** (02.01.1920 - 06.04.1992)

3 ianuarie

140 de ani de la moartea editorului și enciclopedistului francez **Pierre Athanase LAROUSSE** (23.10.1817 - 03.01.1875)

65 de ani de la moartea istoricului și profesorului universitar clujean **Ioan MOGA** (04.02.1902 - 03.01.1950)

4 ianuarie

230 ani de la nașterea filologului și folcloristului german **Jacob Ludwig Karl GRIMM** (04.01.1785 - 20.09.1863)

55 de ani de la moartea scriitorului francez **Albert CAMUS** (07.11.1913 - 04.01.1960). Laureat al Premiului *Nobel* pentru Literatură (1957).

6 ianuarie

255 ani de la nașterea scriitorului, filosofului și istoricului român **Ion BUDAI-DELEANU** (06.01.1760 - 24.08.1820)

7 ianuarie

120 de ani de la nașterea pianistei elvețiene de origine română **Clara HASKIL** (07.01.1895 - 07.12.1960)

8 ianuarie

100 de ani de la nașterea istoricului literar clujean **Iosif PERVAIN** (08.01.1915 -16.05.1982)

9 ianuarie

Ion MUREȘAN poet, publicist și editor clujean - 60 de ani (09.01.1955)

115 ani de la nașterea scriitoarei și traducătoarei române de origine franceză **Henriette Yvonne STAHL** (09.01.1900 - 25/26.05.1984)

125 ani de la nașterea scriitorului ceh **Karel CAPEK** (09.01.1890 -25.12.1938)

11 ianuarie

Domițian CESEREANU, poet, critic și istoric literar clujean - 80 de ani (11.01.1935)

14 ianuarie

140 de ani de la nașterea scriitorului, teologului și medicului francez de expresie germană **Albert SCHWEITZER** (14.01.1875 - 04.09.1965). Laureat al Premiului *Nobel* pentru Pace (1952).

15 ianuarie

Ziua Culturii Naționale

125 de ani de la nașterea muzicologului, pianistei, profesoarei de pian clujence **Ana VOILEANU-NICOARĂ**, considerată prima mare pianistă româncă interpretă a lucrărilor lui Bach (15.01.1890 - 1976)

165 de ani de la nașterea poetului, prozatorului și jurnalistului român **Mihai EMINESCU** (15.01.1850 - 15.06.1889)

220 de ani de la nașterea dramaturgului și diplomatului rus **Aleksandr Sergheevici GRIBOEDOV** (15.01.1795 - 11.02.1829)

16 ianuarie

Melania URSU, actriță a Teatrului Național „Lucian Blaga” din Cluj-Napoca - 75 de ani (16.01.1940)

21 ianuarie

130 de ani de la nașterea geografului și profesorului universitar clujean **George VÂLSAN** (21.01.1885-06.08.1935)

65 de ani de la moartea romancierului și eseistului englez **George ORWELL** (pseudonimul literar al lui Eric Arthur Blair) (25.06.1903 - 21.01.1950)

24 ianuarie

Ziua Unirii Principatelor Române - 156 de ani de la Unirea Principatelor Române sub domnia lui Alexandru Ioan CUZA (24.01/05.02.1859)

26 ianuarie

Grigore ZANC, filosof, scriitor, om politic clujean - 75 de ani (26.01.1940)

90 de ani de la nașterea eseistului și criticului literar clujean **Nicolae BALOTĂ** (26.01.1925-20.08.2014)

27 ianuarie

Ziua Internațională de Comemorare în Memoria Victimelor Holocaustului

130 ani de la nașterea compozitorului american **Jerome (David) KERN**, părintele muzicalului modern (27.01.1885 - 11.11.1945)

240 de ani de la nașterea filosofului german **Friedrich Wilhelm Joseph von SCHELLING** (27.01.1775 - 20.08.1854)

155 de ani de la moartea matematicianului clujean de origine maghiară **János BOLYAI** (15.12.1802 - 27.01.1860)

28 ianuarie

130 de ani de la nașterea baritonului român **Jean ATHANASIU**, membru fondator al Operei Române din București (28.01.1885 - 20.11.1938)

135 de ani de la nașterea pictorului român **Camil RESSU** (28.01.1880 - 01.04.1962)

65 de ani de la moartea filologului și lingvistului clujean **Constantin LACEA**, unul dintre fondatorii Muzeului Limbii Române din Cluj (azi Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”) (01.06.1875 - 28.01.1950)

29 ianuarie

120 ani de la nașterea filosofului și profesorului universitar clujean **Dumitru D. ROȘCA** (29.01.1895 -25.08.1980)

155 de ani de la nașterea prozatorului și dramaturgului rus **Anton Pavlovici CEHOV** (29.01.1860 - 15.07.1904)

30 ianuarie

Florea MARIN, medic clujean, istoriograf contemporan al școlii medicale clujene - 90 de ani de la naștere (30.01.1925)

130 de ani de la nașterea episcopului greco-catolic al Episcopiei de Cluj-Gherla, deținut politic, cardinal, membru de onoare al Academiei Române (1945) **Iuliu HOSSU** (30.01.1885 - 28.05.1970)

PERSONALITATEA CLUJEANĂ A LUNII IANUARIE

George VÂLSAN

130 de ani de la naștere

Date biografice: n. 21.01.1885, București - d. 06.08.1935, Carmen Sylva, jud. Constanța. Geograf.

A urmat liceul la Craiova, Pitești și București, apoi Facultatea de Litere și Filosofie din București. A fost bursier al Societății Române de Geografie la Berlin și Paris. A obținut doctoratul cu teza *Câmpia Română. Contribuțiuni de geografie fizică* în anul 1914. A fost profesor la Catedra de Geografie a Universității din Iași (1916-1918), apoi s-a transferat în anul 1919 la Universitatea din Cluj unde a rămas timp de un deceniu, pentru ca între anii 1929-1935 să devină cadru didactic la Universitatea din București.

La Cluj, în calitate de conducător al Institutului de Geografie, a publicat revista *Lucrările Institutului de Geografie a Universității din Cluj*, contribuind la dezvoltarea școlii clujene de geografie. Împreună cu Emanuel de Martonne și Romulus Vuia a înființat Muzeul Etnografic al Transilvaniei, a organizat o secție în aer liber, a înființat și condus între anii 1923-1927 Societatea Etnografică Română din Cluj.

Considerat fondator al învățământului geografic românesc și al școlii de etnografie din România, a publicat peste 180 de studii, lucrări de specialitate și manuale univesitare, manifestând preocupări în domeniul geografiei fizice, geomorfologiei, etnografiei, toponimiei, biogeografiei, geografiei umane, în domeniul terminologiei geografiei etc. A descoperit și publicat originalul hărții Moldovei întocmită de Cantemir și care însoțea „Descrierea Moldovei”.

A colaborat cu poezii, nuvele și schițe la revistele *Semănătorul* și *Convorbiri literare*, care au fost publicate în volumele *Povestea unei tinereți* și *Grădina părăsită*.

A fost vicepreședinte al secțiilor Geografie fizică (Paris, 1931) și Geografia peisajului (Varșovia, 1931), membru corespondent (1919) și membru titular (1920) al Academiei Române.

Opera (selectiv): *Sistemul geografiei ca știință* (1910), *Temelia Bucureștilor* (1910), *Studii de geografie în Câmpia Română* (1915), *Asupra trecerii Dunării prin Porțile de Fier. Studiu de geografie critică* (1916), *Văile. Originea și evoluția lor* (1916), *Românii din Craina Serbiei* (1922), *O fază în popularea țărilor românești* (1912), *Românii din Bulgaria și Serbia* (1913), *Românii din Dobrogea* (1920), *Rolul Carpaților în România actuală* (1922), *Românii în Delta Dunării la sfârșitul sec. XVIII* (1927), *Românii în Serbia* (1937), *Menirea etnogeografiei în România* (1924), *O știință nouă: etnogeografia* (1926).

Aprecieri critice:

Tiberiu Morariu: *Vâlsan n-a fost un poet, întâmplător rătăcit în câmpul geografiei, ci un desăvârșit savant care a oferit în dar științei sufletul său de artist, transformat, prin muncă riguroasă, în simplu, dar minunat instrument de exprimare.[...] prin calitatea operei lăsate și prin pilda vieții sale eroice a tras însă o urmă adâncă de lumină în cultura românească.*

FEBRUARIE

1 februarie

Ioan GLODARIU, istoric, arheolog și profesor universitar clujean - 75 de ani (01.02.1940)
95 de ani de la fondarea **Institutului de Istorie Națională** din Cluj-Napoca (01.02.1920)
70 de ani de la moartea criticului și istoricului olandez **Johan HUIZINGA** (07.12.1872 - 01.02.1945)

1 - 3 februarie

95 de ani de la Serbările inaugurale ale **Universității Daciei Superioare** din Cluj-Napoca (azi Universitatea „Babeș-Bolyai”) desfășurate în prezența regelui Ferdinand I (1-3 febr. 1920)

3 februarie

145 de ani de la nașterea poetei și romancierei italiene **Ada NEGRI** (03.02.1870 - 11.01.1945)

5 februarie

65 de ani de la inaugurarea oficială a Teatrului de Păpuși din Cluj (azi Teatrul de Păpuși “Puck”). (05.02.1950)

95 de ani de la nașterea traducătoarei și prozatoarei române **Irina ELIADE** (05.02.1920 - 24.09.1998)

7 februarie

100 de ani de la nașterea P. F. Pr. **TEOCTIST** (Toader Arăpașu), Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române (1986-2007) - (07.02.1915 - 30.07.2007)

130 ani de la nașterea romancierului american **Sinclair LEWIS** (07.02.1885 - 10.01.1951). Laureat al Premiul *Nobel* pentru Literatură (1930).

8 februarie

135 de ani de la recunoașterea independenței de stat a României de către guvernele Germaniei, Franței și Marii Britanii (8/20.02.1880)

9 februarie

Mircea Radu IACOBAN, prozator, dramaturg și scenarist român - 75 de ani (09.02.1940)

12 februarie

80 de ani de la moartea memorialistului român **Francisc HOSSU-LONGIN** (02.10.1847 - 12.02.1935)

13 februarie

Ziua Mondială a Radioului

135 de ani de la nașterea sociologului, filosofului și esteticianului român, președinte al Academiei Române (1944 - 1946), **Dimitrie GUSTI** (13.02.1880 - 30.10.1955)

80 de ani de la moartea filologului și bibliografului român, creator al școlii naționale de biblioteconomie și bibliografie, director al Bibliotecii Academiei Române (1884-1935), președinte al Academiei Române (1929-1930), **Ion BIANU** (08.09.1856 - 13.02.1935)

14 februarie

80 de ani de la nașterea poetului basarabean, membru corespondent al Academiei Române, **Grigore VIERU** (14.02.1935 - 18.01.2009)

15 februarie

165 de ani de la nașterea pictorului român **Ion ANDREESCU** (15.02.1850 - 22.10.1882)

175 de ani de la nașterea avocatului, filosofului, criticului literar, esteticianului și omului politic român, membru fondator al Academiei Române (1867), **Titu MAIORESCU** (15.02.1840 - 18.06.1917)

18 februarie

Ilie RAD, critic, istoric literar, jurnalist și profesor universitar clujean - 60 de ani (18.02.1955)

130 de ani de la nașterea istoricului și arheologului clujean **Emil PANAITESCU** (18.02.1885-28.02.1958)

190 de ani de la nașterea scriitorului maghiar **JÓKAI Mór** (18.02.1825 - 05.05.1904)

20 februarie

Ziua Mondială a Justiției Sociale

21 februarie

Ziua Internațională a Limbii Materne

Ziua Mondială a Cercetașilor

150 de ani de la nașterea ziaristului, prozatorului și traducătorului român **Anton BACALBAȘA** (21.02.1865 - 01.10.1899)

210 de ani de la nașterea clericului, pedagogului, lingvistului și istoricului român, revoluționar pașoptist, membru fondator al Academiei Române (1866), președinte al *Asociației Transilvane pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român* (1877-1887), **Timotei CIPARIU** (21.02.1805 - 03.09.1887)

23 februarie

330 de ani de la nașterea compozitorului german **Georg Friedrich HÄNDEL** (23.02.1685 - 14.04.1759)

60 de ani de la moartea scriitorului francez **Paul CLAUDEL** (06.08.1868 - 23.02.1955)

24 februarie

75 de ani de la nașterea poetului, eseistului și traducătorului clujean, membru al Uniunii Scriitorilor din România - Filiala Cluj, director al Editurii *Dacia* (1995-1997), **Virgil BULAT** (24.02.1940 - 20.10.2010)

26 februarie

75 de ani de la nașterea prozatorului și publicistului clujean, membru al Uniunii Scriitorilor din România - Filiala Cluj, **Valer CHIOREANU** (26.02.1940 - 30.01.2014)

120 de ani de la nașterea muzicologului și violonistului clujean **LAKATOS István** (26.02.1895-22.09.1989)

27 februarie

75 de ani de la moartea pictorului român **Nicolae TONITZA** (13.04.1886 - 27.02.1940)

28 februarie

Ziua Apărării Civile în România

PERSONALITATEA CLUJEANĂ A LUNII FEBRUARIE

Virgil BULAT

75 de ani de la naștere

Date biografice: n.24.02.1940 com. Răduleni, jud. Soroca, Basarabia - d. 20.10.2010 Cluj-Napoca, jud. Cluj). Poet, eseist și traducător clujean.

A urmat școala primară la Blaj (1946-1953) și liceul la Arad (1953-1956), paralel cu Școala de Arte Plastice. În anul 1956 s-a înscris la Politehnica din Timișoara - Facultatea de Chimie Industrială, dar a fost arestat ca urmare a participării la mișcările studentești de după evenimentele din Ungaria și condamnat la 18 ani de muncă silnică pentru „crimă de uneltire contra ordinii sociale”. La închisoarea din Gherla l-a cunoscut pe N. Steinhardt de care-l va lega o strânsă prietenie. Eliberat după 8 ani de detenție (1956-1964), a urmat Facultatea de Filologie a Universității din Cluj-Napoca, pe care a absolvit-o în anul 1969.

A fost documentarist la Institutul de Filosofie-Psihologie al Academiei Române (1970-1972), apoi redactor la Editura Dacia din Cluj, unde a îndeplinit și funcția de director (1995-1997).

A debutat cu poezii în revista *Tribuna* (1965) și a desfășurat o bogată activitate publicistică colaborând la revistele *Tribuna*, *Steaua*, *Tribuna României* etc. Debutul editorial al lui Virgil Bulat a avut loc în anul 1978 cu traducerea romanelor lui Anatole France, *Revolta îngerilor* și *Zeilor le e sete*. A mai tradus din opera lui Anne de Noailles și a lui Marcel Proust. A publicat volume de versuri precum: *Nocturnalia*, *Dragonul spre ziuă* etc. De asemenea s-a ocupat de publicarea postumă la editura Dacia a volumelor *Monologul polifonic* și *Jurnalul fericirii* scrise de N.Steinhardt.

A fost membru al Uniunii Scriitorilor din România, filiala Cluj, membru al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova și președinte al Societății Culturale Basarabia - Bucovina, vicepreședinte al Fundației N. Steinhardt.

Opera: *Nocturnalia* (1985), *Dragonul spre ziuă* (1988), *Patimile tânărului Ioan în Arcadii* (2000), *Synopsis* (2000), *Mezopunct/Mesopoint* (2002), *Metaintarsii în mezopunct* (2005), *Metaintarsii* (2005). Traduceri: Anatole France, *Revolta îngerilor* (1978) și *Zeilor le e sete* (1978), Ana Brâncoveanu de Noilles, *Umbra zilelor* (1982) și *Cartea vieții mele* (1986), Marcel Proust, *Scrisori către Ana de Noilles* (1986).

Aprecieri critice:

Petru Poantă: *Virgil Bulat publică primul volum de poezii în plină maturitate și după ce se familiarizase cu limbajele rafinate ale lui A. France și Marcel Proust. Un fastuos delir imagistic și muzical-lingvistic caracterizează majoritatea poemelor din Nocturnalia. La foarte puțini poeți contemporani se poate întâlni asemenea somptuozitate barocă a limbajului, în care fantezia răsfășă senzualul, ca într-o prelungită plăcere a seducției.*

MARTIE

1 martie

Ziua Mondială a Apărării și Protecției Civile

Ziua Mărțișorului

Alecu Ivan GHILIA, scriitor, publicist și pictor român - 85 de ani (01.03.1930)

2 martie

100 de ani de la nașterea pedagogului, psihologului și profesorului universitar român, Cetățean de Onoare al Municipiului Cluj-Napoca, **Dumitru SALADE** (02.03.1915 - 2006)

110 de ani de la nașterea poetului, dramaturgului și eseistului român **Radu GYR** (pseudonimul literar al lui Radu Demetrescu) (02.03.1905 - 29.04.1975)

85 de ani de la moartea romancierului englez **D.[avid] H.[erbert] LAWRENCE** (11.09.1885 - 02.03.1930)

4 martie

55 de ani de la moartea prozatorului și dramaturgului clujean **ASZTALOS István** (28.08.1909 - 04.03.1960)

5 martie

95 de ani de la nașterea poetului, dramaturgului, eseistului și regizorului de teatru clujean **Radu STANCA** (05.03.1920 - 26.12.1962)

60 de ani de la moartea scriitoarei române **Hortensia PAPADAT-BENGESCU** (08.12.1876 - 05.03.1955)

7 martie

140 de ani de la nașterea compozitorului francez **Maurice (Joseph) RAVEL** (07.03.1875 - 28.12.1937)

230 ani de la nașterea scriitorului italian **Alessandro MANZONI** (07.03.1785 - 23.05.1873)

8 martie

Ziua Internațională a Femeii

10 martie

95 de ani de la nașterea scriitorului francez **Boris VIAN** (10.03.1920 - 23.06.1959)

95 de ani de la nașterea matematicianului și poetului român **Traian LALESCU** (10.03.1920 - 15.10.1976)

75 de ani de la moartea scriitorului rus **Mihail Afanassievici BULGAKOV** (02.05.1891 - 10.03.1940)

11 martie

60 de ani de la moartea bacteriologului scoțian, descoperitorul penicilinei, **Alexander FLEMING** (06.08.1881 - 11.03.1955). Laureat al Premiului *Nobel* pentru Fiziologie-Medicină (1945).

12 martie

TERÉNYI Eduard, compozitor clujean - 80 de ani (12.03.1935)

90 de ani de la nașterea prozatorului, eseistului și scenaristului român **Constantin CHIRIȚĂ** (12.03.1925 - 14.11.1991)

50 de ani de la moartea scriitorului, istoricului și criticului literar român **George CĂLINESCU** (19.06.1899 - 12.03.1965)

65 de ani de la moartea scriitorului german **Heinrich MANN** (27.03.1871 - 12.03.1950)

13 martie

Romulus RUSAN, scriitor român - 80 de ani (13.03.1935)

14 martie

Marta PETREU (Rodica Marta Crișan), editor, eseistă și poetă clujeană, cadru diactic în cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, redactor-șef al revistei *Apostrof* (1990 -) - 60 de ani (14.03.1955)

95 de ani de la nașterea poetului și prozatorului clujean **Pavel BELLU** (14.03.1920 - 10.01.1988)

110 de ani de la nașterea sociologului și istoricului francez **Raymond ARON** (Claude-Ferdinand) (14.03.1905 - 17.10.1983)

15 - 21 martie

Săptămâna Francofoniei

15 martie

Ziua Mondială a Drepturilor Consumatorilor

Ziua Maghiarilor de pretutindeni

120 ani de la nașterea matematicianului și poetului român **Ion BARBU** (pseudonimul literar al lui Dan Barbilian) (15.03.1895 - 11.08.1961)

130 de ani de la nașterea juristului clujean, primar al orașului Cluj (1926, 1927-1931) **Theodor MIHALI** (15.03.1885 - 17.01.1934)

185 de ani de la nașterea scriitorului german **Paul Johann Ludwig von HEYSE** (15.03.1830 - 02.04.1914). Laureat al Premiului *Nobel* pentru Literatură (1910).

75 de ani de la moartea filosofului român **Nae IONESCU** (04.06.1890 - 15.03.1940)

16 martie

50 de ani de la premiera filmului “Pădurea spînzuraților” în regia lui Liviu Ciulei. Premiul pentru regie la Festivalul de la Cannes (16.03.1965)

75 de ani de la moartea romancierei suedeze **Selma Ottiliana Lovisa LAGERLÖF** (20.11.1858 - 16.03.1940). Laureată a Premiului *Nobel* pentru Literatură (1909).

200 de ani de la moartea medicului, filologului și traducătorului român **IOAN PIUARIU-MOLNAR** (1749 - 16.03.1815)

18 martie

185 de ani de la nașterea istoricului francez Numa Denis **Fustel de COULANGES** (18.03.1830 - 12.09.1889)

19 martie

70 de ani de la moartea istoricului de artă și profesorului universitar clujean, **Coriolan PETRANU** (19.01.1893-17.07.1945)

150 de ani de la moartea prozatorului și publicistului român **Nicolae FILIMON** (06.09.1819 - 19.03.1865)

20 martie

Ziua Internațională a Francofoniei

Ziua Internațională a Teatrului pentru Copii și Tineret

21 martie

Ziua Internațională a Poeziei

Ziua Mondială de Luptă împotriva tuturor Formelor de Rasism și Discriminare

Ziua Mondială a Copiilor cu Sindromul Down

85 de ani de la nașterea poetului român **Tiberiu UTAN** (21.03.1930 - 26.05.1994)

22 martie

Ziua Mondială a Apei

24 martie

110 de ani de la moartea scriitorului francez **Jules VERNE** (08.02.1828 - 24.03.1905)

25 martie

Ziua Poliției Române

27 martie

Ziua Mondială a Teatrului

Hans Peter TÜRK, compozitor și muzicolog român de origine germană - 75 de ani
(27.03.1940)

29 martie

200 de ani de la nașterea actorului și scriitorului român **Costache C. CARAGIALI**
(29.03.1815 - 13.02.1877)

30 martie

Horia MUNTENUȘ, scriitor clujean - 50 de ani (30.03.1965)

31 martie

160 de ani de la moartea scriitoarei engleze **Charlotte BRONTË** (21.04.1816 - 31.03.1855)

PERSONALITATEA CLUJEANĂ A LUNII MARTIE

Marta PETREU
60 de ani de la naștere

Date biografice: n. 14.03.1955, com. Jucu, jud. Cluj. Poetă și eseistă.

A absolvit Liceul “Emil Racoviță” din Cluj-Napoca (1974), apoi Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității “Babeș-Bolyai”. A susținut doctoratul în filosofie la Universitatea București cu teza *Valențele estetice ale anamorfozei logice* (1992). Între anii 1977-1981 a fost redactor al revistei “Echinox”, iar între anii 1980-1990 profesor de filosofie la Liceul “Emil Racoviță” din Cluj-Napoca. Din anul 1990 a devenit redactor la revistele “România literară” și “Steaua” și redactor-șef la revista “Apostrof”. A îmbrățișat cariera universitară în anul 1992, funcționând ca lector, conferențiar, profesor universitar (din anul 2000) la Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității “Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca.

A debutat cu poezie în revista “Tribuna” în anul 1977. Volumul de versuri *Aduceți verbele*, apărut în anul 1981, a marcat debutul editorial al poetei. A publicat numeroase volume de specialitate, de poezie și publicistică, fiind de asemenea prezentă în peste 50 de antologii de poezie apărute în țară și străinătate.

Marta Petreu este membru a Uniunii Scriitorilor din România, a Grupării literare “Echinox”, membru fondator și președinte al Fundației Culturale “Apostrof”. Laureată a numeroase premii: Premiul pentru poezie al URSS (1981, 1997), Premiul Salonului Național de Carte, Cluj (1997), Premiul “Nichita Stănescu” (1997), Premiul “Hellman-Hammett”, S.U.A. (2001), Premiul Henri Jacquier (2001), Marele Premiu pentru poezie a Festivalului Internațional “Lucian Blaga” (2002), Premiul pentru eseu al Filialei Cluj al URSS (2003), Premiul pentru poezie al Filialei Cluj al URSS (2006).

Opera (selectiv): *Aduceți verbele* (poeme, 1981), *Dimineața tinerelor doamne* (poeme, 1983), *Teze neterminate* (eseuri, 1991), *Poeme nerușinate* (poeme, 1993), *Jocurile manierismului logic* (eseuri, 1995), *Cartea mîniei* (poeme, 1997), *Un trecut deocheat sau „Schimbarea la față a României”* (1999), *Apocalipsa după Marta* (poeme, 1999), *Ionescu în țara tatălui* (eseuri, 2001), *Falanga* (poeme, 2001), *Filosofia lui Caragiale* (2003), *Filosofii paralele* (2005), *Scara lui Iacob* (poeme, 2006), *Despre bolile filosofilor. Cioran* (2008), *Diavolul și ucenicul său: Nae Ionescu - Mihail Sebastian* (2010), *De la Junimea la Noica, studii de cultură românească* (2011), *Acasă, pe Cîmpia Armagedonului* (2011), *O zi din viața mea fără durere. Eseuri* (2012).

Aprecieri critice:

Petru Poantă: *Marta Petreu este una dintre poetele (unul din poeții) cele mai puternice, ca expresie și originalitate, din literatura contemporană.*

APRILIE

1 aprilie

75 de ani de la nașterea poetului și prozatorului român **Gheorghe PITUȚ** (01.04.1940 - 06.06.1991)

134 de ani de la nașterea poetului și omului politic român **Octavian GOGA**, patronul spiritual al Bibliotecii Județene din Cluj (01.04.1881-07.05.1938)

2 aprilie

Ziua Internațională a Cărții pentru Copii

Ziua Organizației Tratatului Atlanticului de Nord (NATO)

175 de ani de la nașterea scriitorului francez **Émile** (Édouard Charles Antoine) **ZOLA** (02.04.1840 - 29/30.09.1902)

210 de ani de la nașterea scriitorului deanez **Hans Christian ANDERSEN** (02.04.1805 - 04.08.1875)

3 aprilie

Ziua Jandarmeriei Române

4 aprilie

Ziua Academiei Române

5 aprilie

Sărbătoarea Sfintei Învieri. Sfintele Paști (rit catolic)

125 de ani de la nașterea dirijorului, violonistului și profesorului clujean **Jean BOBESCU** (05.04.1890-05.08.1981)

7 aprilie

Ziua Mondială a Sănătății

245 de ani de la nașterea poetului englez **William WORDSWORTH** (07.04.1770 - 23.04.1850)

8 aprilie

Ziua Internațională a Rromilor

135 de ani de la premiera piesei lui I.L. Caragiale "D-ale Carnavalului" la Teatrul Național din București (08.04.1880)

180 de ani de la moartea filosofului și lingvistului german **Wilhelm von HUMBOLDT** (22.06.1767 - 08.04.1835)

10 aprilie

60 de ani de la moartea savantului și filosofului francez **Pierre Teilhard de CHARDIN** (01.05.1881 - 10.04.1955)

11 aprilie

110 de ani de la nașterea poetului maghiar **JÓZSEF Attila** (11.04.1905 - 03.12.1937)

12 aprilie

Sărbătoarea Sfintei Învieri. Sfintele Paști (rit grec-ortodox)

Ziua Mondială a Aviației și Cosmonauticii

Ziua Internațională a Rock-n-Roll-ului

130 de ani de la constituirea, la inițiativa lui Haller Károly, a *Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület* (EMKE) [Societatea Transilvană de Cultură Maghiară] (12.04.1885)

13 aprilie

85 de ani de la nașterea regizorului, scenaristului, actorului, producătorului de film și omului politic român **Sergiu NICOLAESCU** (13.04.1930 - 03.01.2013)

320 de ani de la moartea fabulistului francez **Jean de la FONTAINE** (08.07.1621 - 13/14.04.1695)

14 aprilie

130 ani de la nașterea medicului clujean, rector al Universității din Cluj (1930-1931), membru al Academiei Române (1955), **Iuliu HAȚIEGANU** (14.04.1885 - 04.09.1959)

65 de ani de la moartea pictorului clujean **SZOLNAY Sándor** (04.11.1893-14.04.1950)

85 de ani de la moartea poetului rus **Vladimir Vladimirovici MAIAKOVSKI** (19.07.1893 - 14.04.1930)

15 aprilie

Ziua Internațională a Culturii

Ziua Internațională a Monumentelor și Locurilor Istorice

110 de ani de la nașterea istoricului și orientalistului român **Aurel DECEI** (15.04.1905 - 24.04.1976)

16 aprilie

80 de ani de la moartea scriitorului român **Panaite ISTRATI** (pseudonimul literar al lui Gherasim Istrate) (22.08.1884 - 16.04.1935)

17 aprilie

110 de ani de la nașterea poetului și traducătorului român **Ion VINEA** (pseudonimul literar al lui Ioan Eugen Iovanache) (17.04.1895 - 06.07.1964)

135 de ani de la înființarea **Băncii Naționale a României** (17.04.1880)

70 de ani de la moartea scriitorului român **Ion PILLAT** (31.03.1891 - 17.04.1945)

18 aprilie

Ziua Internațională pentru Conservarea Monumentelor

60 de ani de la moartea fizicianului american de origine germană **Albert EINSTEIN** (14.03.1879 - 18.04.1955)

22 aprilie

Ziua Planetei Pământ

23 aprilie

Ziua Mondială a Cărții și a Drepturilor de Autor

Ziua Bibliotecarului Român.

Ziua Solidarității Tineretului

BOÉR Ferenc, actor clujean al Teatrului Maghiar de Stat - 75 de ani (23.04.1940)

25 aprilie

Ziua Mondială a Orașelor Înfrățite

Semnarea Tratatului de Aderare a României la Uniunea Europeană (intrat în vigoare la 01.01.2007)

Viorica GUY MARICA, istoric și critic de artă clujean - 90 de ani (25.04.1925)

26 aprilie

Ziua Mondială a Proprietății Intelectuale

Ioan HORVATH-BUGNARIU, grafician, profesor universitar clujean - 70 de ani (26.04.1945)

95 de ani de la înființarea, la Cluj, în cadrul Universității, a primului **Institut de Speologie** din lume (26.04.1920)

29 aprilie

Ziua Mondială a Dansului

30 aprilie

Ziua Internațională a Jazz-ului

PERSONALITATEA CLUJEANĂ A LUNII APRILIE

Jean BOBESCU

125 de ani de la naștere

Date biografice: n. 05.04.1890, Iași - d. 05.08.1981, București. Dirijor, violonist, profesor.

Născut într-o familie de artiști, copilăria sa a fost strâns legată de trupa lirică Bobescu, una din primele trupe de operetă românească, al cărei membru a devenit de timpuriu și care era condusă de tatăl său Aron Bobescu. În pregătirea sa artistică un rol inițial important l-a avut tatăl său, apoi pianistul Cervasio, încât, la 13 ani, ajunsese să cânte cu destul de multă ușurință la vioară, iar la 14 ani a făcut prima încercare în ceea ce privește dirijatul. A studiat la Conservatorul de Muzică și Artă Dramatică din Iași (1907-1911) cu Athanasie Theodorini (vioară), Sofia Teodoreanu (teorie, solfegiu), Alexandru Zira (armonie). A luat lecții particulare de vioară cu George Enescu, la Paris.

A debutat la vârsta de 14 ani ca dirijor la Bârlad (1904), cu ocazia unui turneu al trupei lirice „Aron Bobescu”, conducând opereta *Voievodul țiganilor*, de J. Strauss. A fost profesor de vioară la Conservatorul „Elefterie Cornetti” din Craiova (1911-1920), violonist și fondator al Cvartetului de coarde „Bobescu de Angelis” din Craiova (1912-1916). A debutat ca șef de orchestră la București, dirijând, la pupitrul orchestrei Companiei „Jean Guritza - N. Corfescu”, opera *Bărbierul din Sevilla* de Rossini, în anul 1916 (al doilea debut). În timpul primului război mondial a fost dirijor de muzică militară, participând, alături de George Enescu, la susținerea unor concerte pentru răniți.

La recomandarea lui George Enescu, Jean Bobescu vine la Cluj. A fost profesor de vioară la Conservatorul din Cluj între anii 1920-1930 și dirijor al Operei Române din Cluj din anul 1920, unde a activat timp de două decenii, alături de Traian Grozăvescu, Aca de Barbu, Gh. Florescu, Florica Cristoforeanu. A dirijat spectacolul *Aida* la inaugurarea, în 25 mai 1920, a Operei Române din Cluj. Până în anul 1940 a dirijat la Cluj 63 de opere în 1271 spectacole, 40 de concerte simfonice, 48 de concerte de muzică de cameră, 314 spectacole de turneu. În anul 1940 Bobescu avea să se mute la București, unde a activat între anii 1940-1965 ca dirijor al Operei Române din capitală iar, între anii 1950-1961 ca profesor și șef de catedră la clasa de Operă a Conservatorului București.

Repertoriul său a cuprins opere istorice, lirico-dramatice depășind 100 de titluri, a susținut recitaluri de vioară și concerte și a dirijat filarmonici și orchestre simfonice din Craiova, Iași, București, Cluj, Chișinău, Ankara, Karlsbad.

A primit în anul 1955 titlul de Maestru Emerit al Artei, cel de Profesor Emerit în anul 1962, Ordinul Muncii cls I (1970) și titlul de „Artist al Poporului”.

Aprecieri critice:

Octavian Lazăr Cosma: *Evident, plecarea la Opera Română din București a dirijorului Jean Bobescu, unul din factorii dinamizatori ai activității, unul din elementele de continuitate și stabilitate, a produs o profundă întristare în rândul artiștilor, care ar fi avut în persoana sa un reazem în acele zile grele și fierbinți. Mai ales că degaja o fire jovială, luminoasă, cu zâmbetul pe buze și cu mult, foarte mult calm în acțiunile sale. A fost [...] șeful de orchestră cel mai dinamic, mai prezent, mai aplaudat, care a colaborat îndelung cu soliștii și maeștri colegi.*

MAI

1 mai

Ziua Internațională a Solidarității Oamenilor Muncii

3 mai

Ziua Mondială a Libertății Presei

4 mai

60 de ani de la moartea compozitorului, violonistului și muzicianului român, **George ENESCU** (07/19.08.1881 - 04.05.1955)

5 mai

Ziua Europeană de Conștientizare pentru Drepturi Egale ale Persoanelor cu Deficiențe

60 de ani de la intrarea în vigoare a **Acordului privind crearea Uniunii Europenei Occidentale** (semnat la Paris, la 23.10.1954)

6 mai

100 de ani de la nașterea actorului și regizorului american **George Orson WELLES** (06.05.1915 - 10.10.1985)

7 mai

KOCSIS István, prozator clujean - 75 de ani (07.05.1940)

175 de ani de la nașterea compozitorului rus **Piotr Ilici CEAIKOVSKI** (07.05.1840 - 06.11.1893)

77 de ani de la moartea poetului și omului politic **Octavian GOGA**, patronul spiritual al Bibliotecii Județene Cluj (01.04.1881-07.05.1938)

95 de ani de la moartea criticului literar și filosofului român **Constantin DOBROGEANU-GHEREA** (Solomon Katz) (21.05.1855 - 07.05.1920)

8 mai

Ziua Mondială a Crucii Roșii

Ziua Victoriei împotriva Fascismului (1945)

135 de ani de la moartea scriitorului francez **Gustave FLAUBERT** (12.12.1821 - 08.05.1880)

9 mai

Ziua Europei (Ziua Schuman)

Ziua Independenței de Stat a României

Ziua Națională a Adolescenților

120 ani de la nașterea poetului dramaturgului, filozofului, eseistului, traducătorului, jurnalistului și diplomatului român, membru al Academiei Române (1936), **Lucian BLAGA** (09.05.1895 - 06.05.1961)

70 de ani de la moartea tenorului și regizorului de operă clujean, primul director și dirijor al Operei Române din Cluj (1928 -), **Constantin PAVEL** (21.05.1884 - 09.05.1945)

210 de ani de la moartea poetului romantic german **Johann Christoph Friedrich von SCHILLER** (10.11.1759 - 09.05.1805)

11 mai

Ziua Internațională a Asistenței Medicale

Dumitru CERNA (pseudonimul literar al lui Dumitru Bobină), scriitor clujean - 60 de ani (11.05.1955)

11-16 mai

Zilele bibliotecii - evenimente și manifestări culturale

Concursuri pentru elevi de Ziua Europei

13 mai

125 de ani de la nașterea scriitorului și episcopului reformat transilvănean, **MAKKAI Sándor** (13.05.1890 - 19.07.1951)

175 de ani de la nașterea scriitorului francez **Alphonse DAUDET** (13.05.1840 - 15.12.1897)

14 mai

60 de ani de la semnarea *Pactului de la Varșovia* (14.05.1955)

15 mai

Ziua Internațională a Familiei

Ziua Internațională de Acțiune pentru Climă

Ziua Internațională a Latinității

Ziua Europeană pentru Depistarea Melanomului

16 mai

85 de ani de la nașterea scriitorului, dramaturgului și scenaristului român **Titus POPOVICI** (16.05.1930 - 29.11.1994)

115 ani de la nașterea pictorului și desenatorului clujean, profesor universitar, decan și rector al Institutului de Arte Plastice „Ion Andreescu” din Cluj-Napoca (azi Universitatea de Arte și Design) (1949), președinte al Filialei Artelor plastice din Cluj (1951) **Aurel CIUPE** (16.05.1900-18.07.1988)

17 mai

Ziua Mondială a Societății Informaționale

Ziua Internațională a Telecomunicațiilor

135 de ani de la nașterea romancierului suedez **Gustav HEDENVIND-ERIKSSON** (17.05.1880 - 17.04.1967)

18 mai

Ziua Internațională a Muzeelor

20 mai

185 de ani de la nașterea romancierului francez **Hector Henry MALOT** (20.05.1830 - 17.07.1907)

21 mai

Ziua Mondială a Diversității Culturale pentru Dialog și Dezvoltare

Sărbătoarea Înălțării Domnului (rit grec-ortodox)

Ziua Națională a Eroilor Neamului

135 de ani de la nașterea poetului, scriitorului, dramaturgului și jurnalistului român **Tudor ARGHEZI** (pseudonimul literar al lui Ion Theodorescu) (21.05.1880 - 14.07.1967)

160 de ani de la nașterea poetului belgian de expresie franceză **Émile VERHAEREN** (21.05.1855 - 26.11.1916)

22 mai

Ziua Internațională a Biodiversității

Nicolae CORJOS, regizor de film și scenarist român - 80 de ani (22.05.1935)

130 ani de la moartea scriitorului francez **Victor-Marie HUGO** (26.02.1802 - 22.05.1885)

24 mai

Ziua Europeană a Parcurilor

Sărbătoarea Coborârii Sfântului Spirit. Rusaliile (rit catolic)

160 de ani de la nașterea dramaturgului englez [sir] **Arthur Wing PINERO** (24.05.1855 - 23.11.1934)

25 mai - 1 iunie

Săptămâna Solidarității cu Popoarele aflate sub Administrare Străină și fără Drepturi de Auto-guvernare

25 mai

95 de ani de la spectacolul inaugural al **Operei Naționale Române din Cluj** cu opera **AIDA** de Giuseppe Verdi, interpretată în limba română, sub conducerea dirijorului Alfred Novak, în regia artistică a primului director al instituției - Constantin Pavel, cel care a fost și primul interpret al rolului „Radames”. (25.05.1920)

110 de ani de la nașterea scriitorului rus **Mihail Alexandrovici ȘOLOHOV** (25.05.1905 - 21.02.1984). Laureat al Premiului *Nobel* pentru Literatură (1965)

26 mai

85 de ani de la înființarea **Arhivei de Folclor a Academiei Române** (azi Institutul "Arhiva de Folclor a Academiei Române") (26.05.1930)

27 mai

110 de ani de la nașterea poetului și traducătorului **Ioan I. CIORĂNESCU** (27.05.1905 - 18.10.1926)

85 de ani de la moartea scriitorului spaniol **Gabriel Miró FERRER** (28.07.1879 - 27.05.1930)

45 de ani de la moartea mezzo-sopranei române, membră fondatoare a Operei Române din Cluj (1919), **Lya POP-POPOVICI** (14.01.1889 - 27.05.1970)

28 mai

Ziua Mondială a Jocului

29 mai

135 de ani de la nașterea filosofului german **Oswald SPENGLER** (29.05.1880 - 08.05.1936)

70 de ani de la moartea dramaturgului, eseistului și romancierului român **Mihail SEBASTIAN** (pseudonimul literar al lui Iosef M. Hechter) (08.10.1907 - 29.05.1945)

31 mai

Ziua Internațională împotriva Fumatului

Sărbătoarea Pogorârii Sfântului Duh. Rusaliile (rit grec-ortodox)

PERSONALITATEA CLUJEANĂ A LUNII MAI

Aurel CIUPE

115 ani de la naștere

Date biografice: n. 16.05.1900 Lugoj - d. 18.07.1988, Cluj. Pictor și desenator.

A urmat școala primară și liceul la Lugoj. Din 1916 a început să frecventeze Școala liberă de pictură de la Baia Mare, condusă de Ioan Thorma, înscriindu-se și la Lugoj la școala de pictură a lui Virgil Simionescu. În anul 1918 a intrat voluntar în Garda Națională participând la Marea Adunare de la Alba-Iulia din 1 decembrie. În martie 1919 s-a înscris la Școala Națională de Arte Frumoase din București. În același an, beneficiind de o bursă de studii, a plecat în Franța. Revenit în țară, în anul 1923, a obținut diploma de absolvire a Academiei de Bele-Arte din Iași. Odată cu înființarea Școlii de arte frumoase din Cluj (1 nov. 1925) a fost numit profesor la catedra de pictură. Odată cu mutarea acesteia la Timișoara, Ciupe a fost numit, în anul 1932, custode al Pinacotecii municipale din Târgu Mureș, unde a inițiat o școală liberă de desen și pictură. El a realizat și primul catalog al Pinacotecii Municipale din Târgu Mureș. În anul 1940, refugiat la Timișoara, a fost numit director al Muzeului Banatului. După înființarea Institutului de Arte la Cluj, în anul 1949, avea să fie angajat ca profesor, anul următor preluând și funcția de rector, iar din 1951, conducerea Institutului de Arte Plastice „Ion Andreescu”.

Prima sa expoziție personală a fost organizată la Lugoj în anul 1924, cuprinzând portrete, peisaje, precum și interioare, studii și nuduri, capete de expresie. Din anul 1925 a participat la Saloanele oficiale și la manifestările artiștilor transilvăneni, la Cluj, Timișoara și Târgu Mureș. În anul 1957 a fost organizată la Cluj prima expoziție retrospectivă la Muzeul de Artă, urmată de cele din 1965 (București), 1968 (Arad), 1969 (Cluj), 1970 (Galați și Tîrgu Mureș), 1975 (București). A expus peste hotare la Varșovia, Moscova, Leningrad, Belgrad, Helsinki, Cairo, Alexandria, Bratislava, Praga, Berlin, Atena, Ankara, Istanbul, Damasc, Sofia, Pekin; Phenian, Tirana, Torino, etc. A colaborat cu scrieri despre artă și lucrări de grafică la revista „Societatea de mâine”.

A fost președinte al filialei Uniunii Artiștilor Plastici Cluj între anii 1951-1954 și 1959-1963. A primit titlu de Maestru Emerit al Artei în anul 1957. A obținut medalia de bronz la expoziția Internațională de la Paris din anul 1937, i s-a conferit Ordinul Muncii cl. III (1954), a fost distins cu premiul Ministerului Artelor (1946), Premiul de stat (1964), precum și cu premiul „Ion Andreescu” al Academiei.

Referințe critice:

Mircea Deac: *Ciupe rămâne prin instinct, structură, formație, în primul rând, un pictor al peisajului și al culorii și numai în al doilea rând îl considerăm portretist și pictor de compoziție. Prezența în majoritatea tablourilor sale a locurilor pitorești, sugestive imagini plastice ale Podișului Transilvaniei, îl fixează în conștiința criticii și a publicului drept artistul reprezentativ al peisajului transilvănean.*

IUNIE

1 iunie

Ziua Internațională a Copilului

Concursul de desene “Eroii cărților citite” - ediția a 44-a

25 de ani de la apariția, la Cluj, a revistei **APOSTROF** (01.06.1990)

2 iunie

175 de ani de la nașterea scriitorului englez **Thomas HARDY** (02.06.1840 - 11.01.1928)

3 iunie

140 de ani de la moartea compozitorului francez **Georges BIZET** (Alexandre César Léopold Bizet) (25.10.1838 - 03.06.1875)

4 iunie

Ziua Internațională a Copiilor - Victime ale Agresiunii

90 de ani de la nașterea regizorului de teatru clujean **HARAG György** (04.06.1925 - 07.07.1985)

90 de ani de la moartea compozitorului, dirijorului și profesorului român, fondator, director și primul rector al Conservatorului de Muzică și Artă Dramatică din Cluj (1919), membru de onoare al Academiei Române (1919), **Gheorghe DIMA** (28.09.1847 - 04.06.1925)

5 iunie

Ziua Internațională a Protecției Naturii și a Mediului Înconjurător

Ziua Națională a Învățătorului

6 iunie

140 de ani de la nașterea scriitorului german **Thomas MANN** (06.06.1875 - 12.08.1955). Laureat al Premiului *Nobel* pentru Literatură (1929)

8 iunie

Ziua Mondială a Oceanelor

50 de ani de la moartea compozitorului și dirijorului Operei Române din Cluj, profesor la Conservatorul din Cluj (1927-1939, 1941, 1945) **Mihail ANDREESCU-SKELETTY** (19.07.1882-08.06.1965)

9 iunie

145 de ani de la moartea scriitorului englez **Charles** (John Huffham) **DICKENS** (17.02.1812 - 09.06.1870)

10 iunie

100 de ani de la nașterea scriitorului american de origine canadiană **Saul BELLOW** (10.06.1915 - 05.04.2005). Laureat al Premiului *Nobel* pentru Literatură (1976)

13 iunie

150 de ani de la nașterea poetului și dramaturgului irlandez **William Butler YEATS** (13.06.1865 - 28.01.1939). Laureat al Premiului *Nobel* pentru Literatură (1923)

14 iunie

Ziua Mondială a Donatorului de Sânge

15 iunie

215 ani de la nașterea lingvistului, filologului și naturalistului clujean **BRASSAI Sámuel** (15.06.1800 - 24.06.1897)

126 de ani de la moartea poetului, prozatorului și jurnalistului român **Mihai EMINESCU** (15.01.1850-15.06.1889)

16 iunie

90 de ani de la nașterea scriitorului român **A.[natol] E.[milian] BACONSKI** (16.06.1925 - 04.03.1977)

17 iunie

Ziua Mondială pentru Combaterea Deșertificării și a Secetei

Ziua Aviației Române

80 de ani de la nașterea graficianului clujean **DEÁK Ferenc** (17.06.1935- 03.05.2013)

135 de ani de la nașterea pictorului francez **André DERAÏN** (17.06.1880 -06.09.1954)

110 de ani de la moartea scriitorului și esteticianului austriac **Aloïs RIEGL** (14.01.1858 - 17.06.1905)

20 iunie

Ziua Mondială a Refugiaților

21 iunie

Ziua Muzicii Europene

110 de ani de la nașterea filosofului existențialist și scriitorului francez **Jean-Paul SARTRE** (21.06.1905 - 15.04.1980). Laureat al Premiului *Nobel* pentru Literatură (1964)

22 iunie

20 ani de la cererea oficială a României de aderare la UE (Declarația de la Snagov), semnată de reprezentanții tuturor partidelor parlamentare (22.06.1995)

26 iunie

Ziua Internațională contra Abuzului și Traficului de Droguri

Ziua Internațională pentru Susținerea Victimelor Torturii

Ziua Internațională de Colaborare în favoarea Păcii și Democrației

Ziua Drapelului Național al României

70 de ani de la semnarea **Cartei Națiunilor Unite** (San Francisco, 26.06.1945)

29 iunie

115 ani de la nașterea scriitorului francez **Antoine Marie Roger de SAINT- EXUPÉRY** (29.06.1900 - 31.07. 1944)

210 ani de la nașterea publicistului, istoricului și omului politic francez **Charles Clérel de TOCQUEVILLE** (29.06.1805 - 16.04.1859)

75 de ani de la moartea pictorului german **Paul KLEE** (18.12.1879 - 29.06.1940)

30 iunie

Dorin TUDORAN, poet și eseist român - 70 de ani (30.06.1945)

PERSONALITATEA CLUJEANĂ A LUNII IUNIE

HARAG György
90 de ani de la naștere

Date biografice: n.4.06.1925, Marghita, jud. Bihor - d.7.07.1985 Târgu Mureș, jud. Mureș. Regizor și actor.

A urmat clasele primare la Marghita și Tășnad, după care și-a continuat studiile liceale la Oradea, mai întâi la Liceul Teoretic „Emanoil Gojdu”, apoi la Liceul Evreiesc din Oradea.

În anul 1944 a fost deportat împreună cu întreaga familie, inițial în ghetoul de la Șimleul Silvaniei, ulterior la Auschwitz, Mauthausen, apoi Ebensee, el rămânând singurul supraviețuitor din familie. Întors în anul 1945 la Tășnad, după o lungă perioadă de convalescență, s-a înscris anul următor la Academia de Muzică și Teatru din Cluj, fiind admis la profilul arta actoriei. Dragostea față de teatru și-a manifestat-o încă din copilărie, iar ca student s-a făcut repede remarcat și, angajându-se la Teatrul Maghiar de Stat din Cluj, a început să profeseze, paralel cu continuarea studiilor. În anul 1948 s-a înscris și la cursurile de regie de la Academie, în anul 1950, obținând licența în actorie, iar în anul 1952 și pe cea în regie.

După absolvire s-a mutat la Baia Mare unde, în anul 1953, alături de alți absolvenți de teatru a fondat secția maghiară a teatrului băimărean. Între anii 1953-1960 a fost director de teatru și regizor la Baia Mare, apoi la Satu Mare. În anul 1960 și-a dat demisia, începând o perioadă de căutare în care a încercat să-și găsească propriul stil și posibilități de perfecționare. Între anii 1961-1963 și-a câștigat existența din montări ocazionale, pentru a se angaja, în cele din urmă, ca prim-regizor la teatrul din Târgu Mureș, unde avea să rămână timp de zece ani. Și-a început și cariera de profesor în cadrul Institutului Teatral „Szentgyörgyi István” și a montat primele sale piese pentru secția română a teatrului din Târgu Mureș. A început să regizeze și în străinătate, dar și la alte teatre din țară. Cariera sa avea să continue la Cluj, după ce în anul 1975, a preluat conducerea Teatrului Maghiar de Stat din Cluj ca prim-regizor unde a rămas până la moarte. A fost perioada în care a înregistrat cele mai mari succese, a lucrat regulat în străinătate, a continuat să regizeze spectacole și în țară, a regizat scurt-metraje și emisiuni de televiziune, a fost membru în juriul a numeroase festivaluri internaționale de teatru.

După 1989, secția maghiară a Teatrului de Nord, fondată de el la Baia Mare și mutată apoi la Satu Mare, i-a preluat numele (Trupa Harag György), Teatrul Maghiar de Stat din Cluj organizează regulat *Zilele Comemorative Harag György*.

Aprecieri critice:

Nánay István: *Spectacolele sale au intrat în rând cu cele mai bune realizări ale renumitei Școli de regie românească. A lucrat în Iugoslavia și în Ungaria. Nu a primit nici recompense, nici premii. Nici în România, nici în Ungaria. Exceptând o scurtă perioadă, nici la academie nu a predat. Dar, generații întregi de regizori și actori maghiari și români îl consideră drept maestrul lor.*

IULIE

1 iulie

Ziua Internațională a Arhitecturii

4 iulie

Ziua Națională a Statelor Unite ale Americii

Ziua Crucii Roșii Române

5 iulie

135 de ani de la nașterea actorului român **Constantin TĂNASE** (05.07.1880 - 29.08.1945)

7 iulie

85 de ani de la moartea scriitorului englez de romane polițiste [sir] **Arthur Conan DOYLE** (22.05.1859 - 07.07.1930)

10 iulie

185 de ani de la nașterea pictorului impresionist și graficianului francez **Camille PISSARO** (10.07.1830 - 13.11.1903)

11 iulie

Ziua Mondială a Populației

14 iulie

Ziua Națională a Franței

15 iulie

85 de ani de la nașterea filosofului francez **Jacques DERRIDA** (15.07.1930 - 09.10.2004)

125 de ani de la moartea scriitorului elvețian de limba germană **Gottfried KELLER** (19.07.1819 - 15.07.1890)

18 iulie

Ziua Internațională Nelson Mandela

155 de ani de la nașterea baritonului și pedagogului clujean **Dimitrie POPOVICI-BAYREUTH** (18.07.1860-06.06.1927)

19 iulie

Petru Iluț, sociolog clujean - 70 de ani (19.07.1945)

85 de ani de la nașterea istoricului și profesorului universitar clujean, membru al Academiei Române(1990), **Pompiliu TEODOR**, (19.07.1930 - 08.09.2001)

20 iulie

Ziua Mondială a Șahului

135 de ani de la nașterea scriitorului german **Hermann von KEYSERLING** (20.07.1880 - 26.04.1946)

70 de ani de la moartea poetului francez Ambroise **Paul Toussaint Jules VALERY** (30.10.1871 - 20.07.1945)

24 iulie

60 de ani de la moartea geografului și pedagogului francez, profesor la Universitatea din Cluj (1921), **Emanuel de MARTONNE** (01.04.1873-24.07.1955)

25 iulie

110 de ani de la nașterea romancierului, dramaturgului și filosofului britanic de expresie germană **Elias CANETTI** (25.07.1905 - 13.08.1994). Laureat al Premiului *Nobel* pentru Literatură (1981)

70 de ani de la moartea prozatorului și folcloristului român **Enea HODOȘ** (31.12.1858 - 25.07.1945)

27 iulie

180 de ani de la nașterea poetului, prozatorului și eseistului italian **Giosue CARDUCCI** (27.07.1835 - 16.10.1907). Laureat al Premiului *Nobel* pentru Literatură (1906)

28 iulie

265 de ani de la moartea compozitorului german **Johann Sebastian BACH** (31.03. 1685 - 28.07.1750)

360 de ani de la moartea scriitorului francez Savinien de **Cyrano de BERGERAC** (06.03.1619 - 28.07.1655)

29 iulie***Ziua Imnului Național al României***

125 ani de la moartea pictorului olandez **Vincent van GOGH** (30.03.1853 - 29.07.1890)

30 iulie

Emil BURZO, fizician, profesor universitar, președinte al filialei Cluj a Academiei Române - 80 de ani (30.07.1935)

PERSONALITATEA CLUJEANĂ A LUNII IULIE

Pompiliu TEODOR

85 de ani de la naștere

Date biografice: n. 19.07.1930, Ilia, jud. Hunedoara - 07.09.2001, Cluj-Napoca. Istoric.

A urmat liceul la Deva, iar facultatea la Cluj-Napoca, absolvind Facultatea de Istorie în anul 1954. A obținut doctoratul în istorie în anul 1970.

A fost bibliotecar la Biblioteca Academiei Române, filiala Cluj între anii 1955-1963, apoi, următorii trei ani, cercetător la Institutul de Istorie și Arheologie al Academiei Române, filiala Cluj. Din anul 1966 a îmbrățișat cariera universitară, funcționând ca lector la Catedra de Istoria României (1966-1970), conferențiar (1970-1977) și profesor universitar (din anul 1977). După o specializare la Viena (1968-1969) și după obținerea calității de profesor invitat la Urbane, University of Illinois, S.U.A. (1972-1973), câmpul cunoașterii științifice a profesorului s-a dezvoltat considerabil. A fost șef al Catedrei de Istorie Medie și Istoriografie (1973-1977 și 1990-2000), șef al Departamentului de Istorie (1996-1997). A inițiat programe de cercetare care au contribuit la crearea Institutului de Istorie Central-Europeană, Institutul de Studii Iudaice, Centru de Studii Transilvane, și a mai multor publicații periodice precum *Colloquia* sau *Caietele David Prodan*.

A fost vicepreședinte al Comisiei de Istoria Relațiilor Internaționale a Comitetului Internațional de Studii Istorice (1995), președinte al Comisiei Mixte de Istorie Româno-Slovacă a Academiei Române, al Asociației Istoricilor din Transilvania și Banat, membru corespondent al Academiei Române (1990).

Opera (selectiv): *Evoluția gândirii istorice românești* (1970), *Fragmentarium iluminist* (în colab., 1972), *Die Entwicklung des historischen Denkens in der rumänischer Geschichtsschreibung* (Trad. de Franz Killyen, 1972), *Avram Iancu în memorialistică* (1972), *Enlightenment and Romanian Society* (în colab., 1980), *Interferențe iluministe europene* (1984), *David Prodan - Puterea modelului* (în colab., 1995), *Istoria României* (în colab., 1998), *Sub semnul iluminismului. Samuil Micu* (2000), *Istoria istoriografiei universale* (2000).

Aprecieri critice:

Victor Neumann: *A fost una dintre personalitățile de prim rang ale lumii academice românești, un istoric de valoare națională și internațională. Pompiliu Teodor a reprezentat pentru zeci de promoții de studenți în istorie ai Universității Babeș-Bolyai din Cluj omul de o mare generozitate sufletească și de o deosebită finețe spirituală, cărturarul care și-a dedicat cea mai mare parte a existenței formării unei însemnate părți ai actualei generații de istorici ai României.*

AUGUST

1 august

Ziua Veteranilor de Război Români

100 de ani de la nașterea poetului, prozatorului și traducătorului român **Gellu NAUM** (01.08.1915)

2 august

100 de ani de la nașterea pianistului și profesorului universitar clujean, **HALMOS György** (02.08.1915 - 13.09.1985)

5 august

165 de ani de la nașterea scriitorului francez (Henri René Albert) **Guy de MAUPASSANT** (05.08.1850 - 06.07.1893)

6 august

Ziua Mondială a Luptei pentru Interzicerea Armei Nucleare - Ziua HIROSHIMEI

130 de ani de la moartea geografului, etnologului și profesorului universitar român **George VÂLSAN** (21.01.1885 - 06.08.1935)

7 august

40 de ani de la înființarea **Asociației Artiștilor Plastici din Cluj** sub denumirea de *Asociația Artiștilor Plastici Amatori și a Creatorilor de Artă Populară*. (07.08.1975)

8 august

110 de ani de la nașterea compozitorului francez **André JOLIVET** (08.08.1905 - 19.12.1974)

140 de ani de la nașterea istoricului român **Constantin GIURESCU** (08.08.1875 - 28.10.1918)

9 august

Ziua Internațională a Populațiilor Indigene

135 de ani de la nașterea istoricului și omului politic român, fondator al Institutului de Istorie Națională din Cluj (1920), membru al Academiei Române (1914), **Ioan LUPAȘ** (09.08.1880 - 03.07.1967)

11 august

85 de ani de la nașterea scriitorului și dramaturgului român **Teodor MAZILU** (11.08.1930 - 19.10.1980)

12 august

Ziua Internațională a Tineretului

15 august

Ziua Marinei Române

Pompei COCEAN, geograf și scriitor român, profesor universitar, fondator al Centrului de Geografie Regională din Cluj-Napoca (2002) - 60 de ani (15.08.1950)

17 august

90 de ani de la moartea scriitorului român **Ioan SLAVICI** (18.01.1848 - 17.08.1925)

18 august

165 de ani de la moartea scriitorului francez **Honoré de BALZAC** (20.05.1799 - 18.08.1850)

21 august

135 de ani de la nașterea istoricului și arheologului clujean, pionier al arheologiei moderne din Transilvania, **KOVÁCS István** (21.08.1880 - 15.08.1955)

22 august

55 de ani de la inaugurarea noului sediu al **Căminului Cultural al Studenților** din Cluj-Napoca (22.08.1960)

125 ani de la moartea poetului, dramaturgului și omului politic român **Vasile ALECSANDRI** (14.06.1818 - 22.08.1890)

165 de ani de la moartea poetului german **Nikolaus LENAU** (Nikolaus Niembsch von Strehlenau) (13.08.1802 - 22.08.1850)

23 august

Ziua Internațională pentru Comemorarea Sclaviei și Abolirii acesteia

25 august

CSÍKY András, actor clujean al Teatrului Maghiar de Stat - 85 de ani (25.08.1930)

26 august

135 de ani de la nașterea scriitorului francez **Guillaume APOLLINAIRE** (Wilhelm Apollinaris de Kostrowitzky) (26.08.1880 - 09.11.1918)

110 ani de la nașterea desenatorului, gravorului și ilustratorului de carte clujean **SZABÓ Béla Gy.** (26.08.1905 - 30.11.1985)

27 august

Ziua Independenței Republicii Moldova. Sărbătoarea Națională a Republicii Moldova

30 august

65 de ani de la moartea istoricului și profesorului universitar clujean, fondator al Institutului de Istorie Națională din Cluj (1920), **Alexandru I. LAPEDATU** (14.09.1876 - 30.08.1950)

31 august

Ziua Limbii Române

70 de ani de la nașterea bibliotecarului **Traian BRAD**, director al Bibliotecii Județene "Octavian Goga" Cluj (1987 - 2002) (31.08.1945 - 08.06.2002)

135 de ani de la nașterea actorului și regizorului român **Ștefan BRABORESCU** (31.08.1880 - 04.01.1971)

PERSONALITATEA CLUJEANĂ A LUNII AUGUST

Traian BRAD

70 de ani de la naștere

Date biografice: n. 31.08.1945, Pănade, jud. Alba - d. 08.06.2002 Cluj-Napoca, jud. Cluj. Bibliotecar, director al Bibliotecii Județene „Octavian Goga”, Cluj.

A absolvit Facultatea de Filologie din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” în anul 1972. În anii 1989, 1990, 1999 a urmat studii de Management în biblioteconomie și știința informării în România și Franța.

În perioada 1972-1975 a fost responsabil cu probleme de cultură la Comitetul Județean Cluj al UTC, iar între anii 1975-1987 a fost instructor la Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al Județului Cluj. Între anii 1987-2002 a fost director și director general al Bibliotecii Județene „Octavian Goga” Cluj. Este cel cărui i se datorează actualul sediu central al Bibliotecii Județene „Octavian Goga”, din calea Dorobanților, nr. 104.

Unul dintre fondatorii Asociației Naționale a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România [vicepreședinte (1990-1998), președinte (din 1998)], a fost primul președinte al Consiliului Directorilor de Biblioteci Publice din România (1994-1998).

A pus bazele primei biblioteci de carte românească din Basarabia, Biblioteca „Transilvania” din Chișinău (1991), organizând donații de peste 100.000 de volume de carte românească pentru bibliotecile de peste Prut. Organizator al unor ample manifestări culturale de prestigiu național și internațional, Traian Brad a fost unul dintre fondatorii Societății Culturale *Lucian Blaga* (1990, director executiv din 1994), ai Fundațiilor *Mihai Eminescu* (1998) din Cluj-Napoca, *Timotei Cipariu* (1998) din Pănade (Alba), *Octavian Goga* (1998) din Rășinari (Sibiu), ai Fundației Internaționale de Grafică Cluj (1998).

I-au fost decernate *Diploma de Ministerului Culturii* din Republica Moldova, precum și *Diploma de Excelență a Primăriei Municipiului Chișinău*. A fost onorat cu diplome și premii naționale pentru activitatea în domeniul biblioteconomiei și asociațiilor profesionale.

A colaborat cu studii și articole de istorie culturală sau specialitate în reviste de cultură, de biblioteconomie și știința informării, în periodice locale sau naționale ce: *Tribuna* (Cluj-Napoca), *Biblioteca* (București), *Magazin bibliologic* (Chișinău), *Curier* (Târgoviște), *Biblioteca Bucureștilor*, *Revista Bibliotecii Naționale* ș.a.

Publicații: *Lectura și biblioteca publică la Cluj* (2001), *Pănade - 700 de ani*, în colab. (1998).

Aprecieri critice:

Irina Petraș: [*Traian Brad n.n.*] a fost, înainte de toate, omul îndrăgostit până la uitarea de sine de Carte și Bibliotecă. A adus cu el în Biblioteca județeană clujeană (în 1987 când i-a devenit director) nu doar dragostea lui aproape copilărească fiindcă era totală și fără rest pentru miracolul cărții, ci și dorința și priceperea de a face bine printr-o colaborare permanentă și atentă cu toți ceilalți. Grație lui, meseria de bibliotecar și-a redobândit prestigiul, și mândria de a fi om-al-bibliotecii a căpătat argumente noi și temei.

SEPTEMBRIE

1 septembrie

Ziua Diplomației Române

60 de ani de la înființarea **Filarmonicii de Stat Cluj** (azi **Filarmonica de Stat „Transilvania”**) (01.09.1955)

Iosif VIEHMAN geolog, muzicolog, profesor universitar clujean - 90 de ani (01.09.1925)

3 septembrie

65 de ani de la moartea inventatorului român, pionier al aviației mondiale, **Traian VUIA** (29.08.1872 - 03.09.1950)

5 septembrie

110 de ani de la nașterea autorului englez de origine maghiară **Arthur KOESTLER** (05.09.1905 - 03.03.1983)

7 septembrie

145 de ani de la inaugurarea Gării din Cluj (07.09.1870)

8 septembrie

Ziua Internațională a Alfabetizării

185 de ani de la nașterea scriitorului francez de limbă provençală **Frédéric MISTRAL** (08.09.1830 - 25.03.1914). Laureat al Premiului *Nobel* pentru Literatură (1904)

Gheorghe IZBĂȘESCU, poet român - 80 de ani (08.09.1935)

Ion ARIEȘANU, prozator român - 85 de ani (08.09.1930)

85 de ani de la nașterea scriitorului, scenaristului și omului politic român **Petre SĂLCUDEANU** (08.09.1930 - 06.11.2005)

9 septembrie

Ziua Mondială a Frumuseții

155 de ani de la nașterea inginerului agronom și profesorului universitar clujean, fondator al primei stațiuni de plante medicinale din lume și a primei grădini agrobotanice (1904), **PÁTER Béla** (09.09.1860-24.06.1938)

11 septembrie

85 de ani de la nașterea prozatorului clujean **SZABÓ Gyula** (11.09.1930 - 21.12.2004)

13 septembrie

Ziua Pompierilor din România

15 septembrie

Ziua Internațională a Democrației

125 ani de la nașterea scriitoarei engleze **Agatha** (Mary Clarissa) **CHRISTIE** (15.09.1890 - 12.01.1976)

16 septembrie

Ziua Internațională pentru Păstrarea Stratului de Ozon

19 septembrie

Ziua Europeană a Patrimoniului

Ziua Europeană a Porților Deschise

21 septembrie

Ziua Internațională a Păcii

Ziua Internațională Alzheimer;

Ziua Europeană fără Mașini

155 de ani de la moartea filosofului german **Arthur SCHOPENHAUER** (22.02.1788 - 21.09.1860)

23 septembrie

Ziua Internațională împotriva Exploatării Sexuale și Traficului Femeilor și Copiilor

24 septembrie

Ziua Woerner - Ziua Parteneriatului pentru Pace

Ziua Mondială a Inimii

26 septembrie

Ziua Europeană pentru Diversitate Lingvistică

65 de ani de la moartea compozitorului maghiar **BARTÓK Béla** (25.03.1881 - 26.09.1945)

27 septembrie

Ziua Mondială a Turismului

28 -30 septembrie

Zilele bibliotecilor de cartier – manifestări culturale organizate la filialele Bibliotecii Județene „Octavian Goga”

PERSONALITATEA CLUJEANĂ A LUNII SEPTEMBRIE

Iosif VIEHMANN

90 de ani

Date biografice: n. 01.09.1925, Cluj-Napoca. Geolog, speolog, muzicolog.

După absolvirea Liceului „C.D. Loga” din Timișoara, a urmat cursurile Facultății de Științe Naturale, secția Geologie a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj (1946-1950). A obținut doctoratul în Geologie în anul 1991. A urmat stagii de specializare în carstul iugoslav (1966), Peșterile Eisriesenwelt (1991-1992) și Dachstein (1993), Austria și Norvegia (1996).

A fost profesor de liceu la Năsăud între anii 1952-1956. Din anul 1956 a funcționat ca cercetător științific principal gr.I la Institutul de Speologie „Emil Racoviță” din Cluj-Napoca. În anul 1991 a devenit profesor universitar asociat la Facultatea de Biologie-Geologie a Universității „Babeș-Bolyai” (din 1991). A predat ecologia la Universitatea „Bogdan-Vodă” din Baia Mare și Cluj. Concomitent a fost profesor la Academia de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca.

A cercetat fauna fosilă a cuaternarului din peșterile României, perlele de cavernă, cristalizare calcit-aragonit, peșterile cu gheață, geneza speleotemelor, mediul de cavernă, și morfologia carstică. S-a remarcat prin contribuții elaborarea teoriei “Geze-Viehmänn” cu privire la geneza monocristalelor excentrice din Peștera Pojarul Poliței (1950-1967), exploatarea și cartarea peșterilor Tăușoare (munții Rodnei) și Cetățile Ponorului (Munții Bihor), a realizat un experiment de ecologie subterană, de izolare totală în Peștera Vântului pentru o perioadă de zece zile, a studiat “urmele de viață” ale Ursului de cavernă *Ursus spelaeus*. A decoperit, în Bihor “Omul de Vârtop”, cea mai veche urmă a Omului de Neanderthal din România.

Este membru al Societății de Științe Naturale și Geografie din București (1961), al Societății “W. Pengelly” Londra (1969, al Uniunii Internaționale de Speologie din Madrid (1973), a Federației Internaționale a Artiștilor Fotografi din Berna, membru de onoare al Comisiei Monumentelor Naturii al Academiei Române (1964).

A fost distins cu Premiul Federației Belgiene de Speologie (1958), Premiul “E. Racoviță” al Academiei Române (1963), medalia de aur a FRTA București-Costinești (1981), Premiul “Lions International of the Invaluable Services”, Cluj-Napoca (2003), titlul de Senior al cetății (2009), iar în anul 2010 a primit Diploma de excelență din partea Academiei Române. Deține titlul de Cetățean de onoare al județului Cluj (2014), Cetățean de onoare al municipiului Cluj-Napoca (2004), Năsăud (2005), Rebrișoara (2006), Gârda-Arieșeni (jud. Alba) (2008).

Opera: *Peșteri din România* (1961, 1976), *Peștera de la Scărișoara*, în colab. (1963, 1968), *Curs de istoria jazz-ului* (2000), *Speologie generală* (2000), *Ecologie* (2001), *Ocotirea Mediului* (2010). A publicat peste 220 de lucrări și comunicări științifice în reviste din țară și străinătate.

OCTOMBRIE

1 octombrie

Ziua Internațională a Persoanelor în vârstă

Ziua Internațională a Muzicii

Ziua Mondială a Arhitecturii

125 ani de la nașterea violoncelistului, compozitorului și criticului muzical român **Constantin C. NOTTARA** (01.10.1890 - 19.01.1951)

25 de ani de la moartea istoricului literar și eseistului clujean **Ioana Em. PETRESCU** (28.12.1941 - 01.10.1990)

2 octombrie

Ziua Internațională a Medicului

3 octombrie

120 de ani de la nașterea poetului rus **Serghei Aleksandrovici ESENIN** (03.10.1895 - 27.12.1925)

4 - 10 octombrie

Săptămâna Mondială a Spațiului Cosmic

4 octombrie

Ziua Mondială a Habitatului

5 octombrie

Ziua Internațională a Educatorilor

Al.[exandru] **CĂLINESCU**, istoric, critic literar și publicist român - 70 de ani (05.10.1945)

85 de ani de la moartea memorialistului român **Dinicu GOLESCU** (Constantin Golescu) (07.02.1777 - 05.10.1830)

135 de ani de la moartea muzicianului francez de origine germană **Jacques OFFENBACH** (20.06.1819 - 05.10.1880)

7 octombrie

Ziua Mondială a Muncii Decente

9 octombrie

Ziua Internațională a Poștei

180 de ani de la nașterea compozitorului și pianistului francez (Charles) **Camille SAINT-SAËNS** (09.10.1835 - 16.12.1921)

10 octombrie

Ziua Mondială a Sănătății Mentale

Ziua Națională de Comemorare a Victimelor Holocaustului

60 de ani de la moartea filosofului spaniol **José ORTEGA Y GASSET** (08.05.1883 - 10.10.1955)

11 octombrie

140 de ani de la nașterea poetului român **Ștefan Octavian IOSIF** (11.10.1875 - 22.06.1913)

12 octombrie

155 de ani de la nașterea prozatoarei, autoarei dramatice și publicistei române **Constanța HODOȘ** (12.10.1860 - 20.04.1934)

15 octombrie

Ziua Internațională a Femeilor din Mediul Rural

Ziua Internațională a Nevăzătorilor - Ziua Bastonului Alb

115 ani de la deschiderea Școlii de nevăzători la Cluj (15.10.1900)

16 octombrie

Ziua Internațională a Alimentației

130 de ani de la nașterea scriitorului și dramaturgului român **Mihail SORBUL** (pseudonimul literar al lui Mihail Smolski) (16.10.1885 - 20.12.1966)

17 octombrie

Ziua Internațională pentru Eradicarea Sărăciei

100 de ani de la nașterea scriitorului și dramaturgului american **Arthur MILLER** (17.10.1915-10.02.2005)

110 de ani de la nașterea poetului, traducătorului, istoricului literar și etnografului clujean, membru al Uniunii Scriitorilor din România - Filiala Cluj, **Teofil BUGNARIU** (17.10.1905 - 19.03.1992)

110 de ani de la nașterea criticului și istoricului literar român **Alexandru DIMA** (17.10.1905 - 19.03.1979)

19 octombrie

80 de ani de la moartea prozatorului și dramaturgului român **Gib I. MIHĂESCU** (Gheorghe I. Mihăescu) (23.04.1894 - 19.10.1935)

24-30 octombrie

Săptămâna Internațională consacrată Dezarmării

24 octombrie

Ziua Internațională a Organizației Națiunilor Unite

Ziua Internațională a Dezvoltării Informaționale

25 octombrie

Ziua Forțelor Armate Române

190 de ani de la nașterea compozitorului austriac **Johann STRAUSS-fiul** (25.10.1825 - 03.06.1899)

26 octombrie

165 de ani de la nașterea istoricului, arheologului, epigrafistului și folcloristului român, vicepreședinte al Academiei Române (1896-1898; 1907-1909), **Grigore TOCILESCU** (26.10.1850 - 18.09.1909)

28 octombrie

50 de ani de la moartea pictorului român **Lucian GRIGORESCU** (01.02.1894 - 28.10.1965)

29 octombrie

Ziua Internațională a Internetului

135 de ani de la nașterea compozitorului, dirijorului și profesorului clujean, **Augustin BENA** (29.10.1880 - 10.01.1962)

30 octombrie

85 de ani de la premiera filmului "Ciuleandra", prima ecranizare după Liviu Rebreanu și primul film sonor vorbit în românește (30.10.1930)

31 octombrie

Ziua Internațională a Mării Negre

Ziua Arhivelor Naționale

PERSONALITATEA CLUJEANĂ A LUNII OCTOMBRIE

Ioana Em. PETRESCU

25 de ani de la moarte

Date biografice: n. 28.12.1941, Sibiu - d. 01.10 1990, Cluj-Napoca. Istoric literar, eseist.

A studiat la Școala Elementară nr.7 (1948-1951), apoi la Liceul „George Coșbuc” din Cluj (1951-1959). Între anii 1959-1964 a fost studentă a Facultății de Filologie, la Universitatea din Cluj. A obținut doctoratul în litere în anul 1974.

În anul 1964, prin ordin ministerial a obținut postul de preparator la Catedra de Literatură Română, la Facultatea de Filologie a Universității „Babeș Bolyai” parcurgând toate treptele carierei universitare, până la cea de profesor (1990)”. A susținut cursuri și seminarii de istoria literaturii române, teoria literaturii, poetică și critică literară. A participat la cursuri de specializare la București (1966, 1970), cursuri de vară la Budapesta (1968). Între anii 1981-1982 și 1982-1983 a fost lector la UCLA - California, unde în urma unei burse Fulbright a predat cursurile practice de Limba română și de Istorie a limbii, literaturii, culturii și civilizației românești.

A debutat ca publicist cu studiul *Concepția lingvistică a lui Aron Pumnul*, apărut în revista „Cercetări de lingvistică” (Cluj-Napoca). Debutul editorial a avut loc în anul 1974 cu publicarea la editura Dacia a lucrării sale de doctorat *Ion Budai-Deleanu și eposul comic*. A colaborat la revistele „Tribuna”, „Steaua”, „Echinoc”, „Manuscriptum”, „Familia”.

A fost membră a Uniunii Scriitorilor din România (1979). A obținut Premiul „B.P. Hașdeu” al Academiei Române (1978), Premiul „Eminescu”, pentru activitate în eminescologie (1989), Premiul pentru critică, USR (1989).

Opera: *Eminescu. Modele cosmologice și viziunea poetică* (1978), *Eminescu și mutațiile poeziei românești* (1989, 1998), *Configurații* (1981, ed. II 2002). Volume publicate postum: *Ion Barbu și poetica postmodernismului* (1993); *Cursul Eminescu*, texte stabilite de I. Bot (1991, 1993), *Mihai Eminescu - poet tragic*, ed. îngrijită de I. Bot (1994; ed.II, 2001), *Molestarea fluturilor interzisă*, texte stabilite de I. Bot. (1998), *Modernism/postmodernism: o ipoteză* (2003), *Jurnal* (2004), *Studii de literatură română comparată* (2005). A îngrijit și editat operele lui D. Popovici, *Studii literare I-IV* (1972-1980).

Aprecieri critice: Georgeta Antonescu: *În peisajul bogat și variat al criticii românești din ultimele decenii care s-a străduțit, și a reușit, să anuleze handicapul perioadei proletcultiste, îndreptându-se tot mai vizibil și spre un demers interdisciplinar, opera Ioanei Em. Petrescu se constituie într-una dintre mărturiile cele mai convingătoare și pilduitoare cu privire la felul cum se (auto)formează o personalitate. Hrănită încă din copilărie cu lecturi esențiale și simțindu-se, de timpuriu, legatara unei moșteniri grele de consecințe, dar care nu va deveni niciodată împovărătoare, ci doar stimulative, ea își construiește, pas cu pas și etapă cu etapă, o viziune proprie asupra fenomenului literar în general și a celui românesc în speță, fiecare carte și fiecare studiu publicat reprezentând un stadiu și o treaptă în demersul atât de brutal și nedrept curmat de un sfârșit prea timpuriu.*

NOIEMBRIE

1 noiembrie

Ziua Radiodifuziunii Române

2 noiembrie

65 de ani de la moartea scriitorului și criticului irlandez **George Bernard SHAW** (26.07.1856 - 02.11.1950). Laureat al Premiului *Nobel* pentru Literatură (1925)

3 noiembrie

165 de ani de la nașterea pictorului român **Ion ANDREESCU** (03.11.1850 - 22.10.1882)

4 noiembrie

65 de ani de la semnarea, la Roma, a **Convenției Europene a Drepturilor omului** (04.11.1950)

5 noiembrie

135 de ani de la nașterea scriitorului român **Mihail SADOVEANU** (05.11.1880 - 19.10.1961)

6 noiembrie

135 de ani de la nașterea romancierului austriac **Robert MUSIL** (06.11.1880 - 15.04.1942)

7 noiembrie

Ziua Internațională a Victimelor Comunismului

8 noiembrie

Ziua Mondială a Calității

9 noiembrie

Ziua Internațională de Luptă împotriva Fascismului și Antisemitismului

Mihai GHERMAN, istoric și bibliograf clujean - 70 de ani (09.11.1945)

Aurel RĂU, poet, eseist și traducător clujean, membru al Uniunii Scriitorilor din România - Filiala Cluj - 85 de ani (09.11.1930)

10 noiembrie

Ziua Mondială a Științei pentru Pace și Dezvoltare

70 ani de la nașterea poetului român **George ȚĂRNEA** (10.11.1945 - 02.05.2003)

120 ani de la moartea prozatorului și istoricului român **Alexandru ODOBESCU** (23.06.1834 - 10.11.1895)

11 noiembrie

Ziua Amintirii (pentru comemorarea eroilor din cele două războaie mondiale);

160 de ani de la moartea filosofului danez **Søren Aabye KIERKEGAARD** (05.05.1813 - 11.11.1855)

13 noiembrie

Ziua Internațională a Educației Copiilor Nevăzători

60 de ani de la moartea prozatorului și publicistului român **Romulus CIOFLEC** (01.04.1882 - 13.11.1955)

14 noiembrie

Ziua Mondială a Diabetului

150 de ani de la nașterea scriitorului și omului politic român **Constantin STERE** (14.11.1865 - 26.06.1936)

60 de ani de la moartea dramaturgului american **Robert Emmet SHERWOOD** (04.04.1896 - 14.11.1955)

16 noiembrie

Ziua Internațională a Toleranței

Ziua Mondială a Filosofiei

17 noiembrie

Ziua Internațională a Studenților

19 noiembrie

Ziua Cercetătorului și Proiectantului din România

160 de ani de la moartea poetului maghiar **VÖRÖSMARTY Mihály** (01.12.1800 - 19.11.1855)

20 noiembrie

Ziua Convenției pentru drepturile copilului

Ziua Universală a Copiilor (UNICEF)

70 de ani de la începutul **Procesului de la Nürnberg** împotriva principalilor Criminali de Război în fața Tribunalului Militar Internațional (20.11.1945)

21 noiembrie

Ziua Mondială a Televiziunii

Ziua Mondială a Salutului

120 de ani de la nașterea tenorului român **Traian GROZĂVESCU** (21.11.1895 - 15.02.1927)

24 noiembrie

95 de ani de la moartea poetului, prozatorului și dramaturgului **Alexandru MACEDONSKI** (14.03.1854 - 24.11.1920)

25 noiembrie

Ziua Internațională a Nonviolenței

Ziua Internațională pentru Eliminarea Violenței împotriva Femeilor

130 ani de la moartea poetului și fabulistului român **Grigore ALEXANDRESCU** (22.02.1814 - 25.11.1885)

27 noiembrie

130 de ani de la nașterea prozatorului și dramaturgului român **Liviu REBREANU** (27.11.1885 - 01.09.1944)

75 de ani de la moartea istoricului, publicistului, scriitorului, criticului literar, profesorului universitar, editorului și omului politic român **Nicolae IORGA** (18.06.1871 - 27.11.1940)

29 noiembrie

135 de ani de la nașterea prozatorului, ziaristului, dramaturgului și traducătorului român **N.[icolae] D.[imitrie] COCEA** (29.11.1880 - 01.02.1949)

30 noiembrie

180 de ani de la nașterea scriitorului american **Mark TWAIN** (30.11.1835 - 21.04.1910)

PERSONALITATEA CLUJEANĂ A LUNII NOIEMBRIE

Aurel RĂU

85 de ani

Date biografice: n. 09.11.1930, Josenii Bârgăului, jud. Bistrița Năsăud. Poet, eseist, traducător. Pseudonimul literar A. Zărnescu

A urmat clasele primare la școala din Josenii Bârgăului, cele secundare, între 1942-1947 la liceele din Năsăud și Bistrița, iar clasele a VII-a și a VIII-a (1947-1949) la Seminarul Pedagogic și Clasic din Cluj. S-a înscris la facultatea de filosofie anul I, anul II la fără frecvență, fiind cursant la Școala de literatură „Mihai Eminescu” din București După revenirea la Cluj își continuă studiile la Facultatea de Filologie a Universității, absolvită în anul 1953.

Din anul 1949, încă din primul an de studenție, a devenit redactor la revista „Almanahul literar, în anul 1953 devenind șeful secției de poezie a acesteia. Anul următor revista își schimbă numele în „Steaua”, el ocupând funcția de redactor șef adjunct, în anul 1959 fiind desemnat de Uniunea Scriitorilor redactor șef al revistei acesteia, *Steaua*, funcție pe care a deținut-o neîntrerupt 38 de ani) și în continuare. Între anii 1991-1992 a răspuns de Redacția Publicațiilor pentru Străinătate din București, în calitate de director.

A debutat cu versuri la „Lupta Ardealului”, în suplimentul său literar în anul 1949. Debutul editorial avut loc în anul 1953 cu volumul „Mesteacănul”. A publicat volume de poezii, fiind în același timp autorul unor eseuri dedicate mai ales poeziei românești și străine, precum și al unor schițe și nuvele, însemnări de călătorie. A îngrijit ediții critice din Ion Pillat și Vasile Voiculescu. A tradus din Machado (1964), Seferis (1965, St. John Perse (1969), Kavafis (1971), Block (1972) etc.

Este membru al Uniunii Scriitorilor. I s-a decernat premiul „George Coșbuc” al Academiei R.P.R. în anul 1969, Premiul URSS pentru traduceri (1975), Premiul „Opera Omnia” (primit de mai multe ori), Ordinul „Meritul Cultural” în grad de Cavaler.

Opera (selectiv): *Mesteacănul* (1953), *Focurile sacre* (1956), *La marginea deșertului Gobi* (1960), *Unde apele vorbesc cu pământul* (1961), *Jocul de-a stelele* (1963), *Stampe* (1964), *Pe înaltele reliefuri* (1967), *Poezii* (1967), *Elogii* (1968), *Turn cu ceas* (1971), *False proze* (1972), *Zei asediați* (1972), *Cuvinte deasupra vămii* (1976), *Grecia - călătorie incompletă* (1978), *Flori de cuvinte* (1980), *Oameni de aer* (1983), *Ritualuri* (1987).

Aprecieri critice:

Petru Poantă: *Aurel Rău a realizat o performanță unică în istoria publicisticii românești, reușind să-și păstreze funcția de redactor șef din 1959 până în prezent [1998 n.n.]. [...] el asigură o oarecare autonomie publicației și îi imprimă o conduită în genere neînhibată de-provincializată, sub semnul prudenței însă, fără implicări polemice indezirabile. În intervalul celor 39 de ani, sub conducerea sa revista lasă impresia unei idile societale, în care armonia și tihna intelectuală nu au fost tulburate de nici un exces.*

DECEMBRIE

1 decembrie

Ziua Națională a României

2 decembrie

80 de ani de la nașterea poetului român **Nicolae LABIȘ** (02.12.1935 - 22.12.1956)

65 de ani de la moartea compozitorului și pianistului român **Dinu LIPATTI** (19.03.1917 - 02.12.1950)

3 decembrie

Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități

4 decembrie

120 ani de la nașterea prozatorului și dramaturgului român **Octav DESSILA** (04.12.1895 - 29.07.1976)

5 decembrie

Ziua Internațională a Voluntariatului pentru Dezvoltare Economică și Socială

6 decembrie

75 de ani de la nașterea criticului literar român **Nicolae BALTAG** (06.12.1940 - 20.02.1975)

8 decembrie

Ziua Constituției României

60 de ani de la crearea **Drapelului European** (08.12.1955)

150 de ani de la nașterea compozitorului finlandez **Jean** (Julius Christian) **SIBELIUS** (08.12.1865 - 20.09.1957)

Ionel VITOC arhitect, artist fotograf, președinte al Fundației Culturale *Carpatica* și fondator al revistei de cultură urbană *Orașul* - 75 de ani (08.12.1940)

9 decembrie

Ziua Internațională împotriva Corupției

10 decembrie

Ziua Internațională a Drepturilor Omului

185 de ani de la nașterea poetei americane **Emily** (Elizabeth) **DICKINSON** (10.12.1830 - 16.05.1886)

13 decembrie

115 ani de la nașterea compozitorului și dirijorului român **Ionel PERLEA** (13.12.1900 - 30.07.1970)

14 decembrie

60 de ani de când România a devenit membră a Organizației Națiunilor Unite (O.N.U) (14.12.1955)

Eugen POP, poet, epigramist și profesor clujean - 70 de ani (14.12.1945)

105 de ani de la primul zbor experimental din lume al unui avion cu reacție, inventat și pilotat de **Henri Coandă** (14.12.1910)

16 decembrie

Ziua Solidarității Naționale împotriva Dictaturii

240 de ani de la nașterea romancierei engleze **Jane AUSTEN** (16.12.1775 - 18.07.1817)

245 de ani de la nașterea compozitorului german **Ludwig van BEETHOVEN** (16.12.1770 - 26.03.1827)

17 decembrie

30 de ani de la moartea criticului, istoricului literar și profesorului universitar clujean **Liviu RUSU** (09.11.1901 - 17.12.1985)

18 decembrie

Ziua Internațională a Emigranților

Ziua Minorităților Naționale

100 de ani de la nașterea poetului, prozatorului și eseistului român **Vintilă HORIA** (pseudonimul literar al lui Horia Caftangioglu) (18.12.1915 - 04.04.1992)

20 decembrie

Ziua Internațională a Solidarității Umane

100 de ani de la prima reprezentație muzicală, la Ateneul Român din București, sub bagheta lui Dimitrie Dinicu, a poemului simfonic românesc “Acteon”, de Alfred Alessandrescu (20.12.1915)

21 decembrie

150 de ani de la nașterea criticului și istoricului literar român, membru al Academiei Române (1919), **Gh.[eorghe] BOGDAN-DUICĂ** (21.12.1865 - 21.09.1934)

75 de ani de la moartea scriitorului american **F[rancis] S[cott] FITZGERALD** (24.09.1896 - 21.12.1940)

25 decembrie

Sărbătoarea Crăciunului

27 decembrie

Ziua Națională a Actorului

30 decembrie

150 de ani de la nașterea scriitorului englez **Rudyard KIPLING** (30.12.1865 - 18.01.1936)

50 de ani de la deschiderea, pentru public, a expozițiilor **Muzeului de Artă** din Cluj în actualul sediu (clădirea Palatului Bánffy) (30.12.1965)

PERSONALITATEA CLUJEANĂ A LUNII DECEMBRIE

Liviu RUSU

30 de ani de la moarte

Date biografice: n. 09.11.1901, Sărmaș, jud. Mureș - d.17 12.1985, Cluj-Napoca. Estetician, critic și istoric literar, comparatist.

A urmat primele trei clase primare în satul natal, iar clasa a patra primară, dar și clasele gimnaziale și liceale la Liceul Evanghelic German din Bistrița. În anul 1922, a devenit student la Facultatea de Litere și Filosofie a Universității din Cluj.

Și-a început cariera universitară în anul 1923, fiind numit încă de student preparator, iar după licență asistent al lui Florian Ștefănescu Goangă, la Institutul de Psihologie din Cluj. În perioada 1928-1929 s-a aflat la specializare în Germania (Leipzig, Berlin și Hamburg). A obținut doctoratul în filosofie, specialitatea psihologie, la Universitatea „Regele Ferdinand I” din Cluj, cu teza *Selecția copiilor dotați*. În anul 1929 a fost numit conferențiar, iar în anul 1931 a obținut docența în psihologie cu teza *Aptitudinea tehnică și inteligența practică*. În anii de specializare la Paris (1933-1935) s-a orientat spre studiile de estetică. Astfel, în anul 1935 a obținut doctoratul de stat în estetică la Sorbona cu teza principală *Essai sur la création artistique. Contribution à un esthétique dynamique*, însoțită de teza secundară, *Le sens de l'existence dans la poésie populaire roumaine*, sub conducerea renumitului Charles Lalo. Publicată, teza principală a devenit o lucrare de notorietate internațională, care a fost recenzată de numeroși specialiști români și străini.

După război, a fost înlăturat de la catedră (1948-1961), fiind angajat ca ajutor de bibliotecar, apoi bibliotecar la Biblioteca Filialei Cluj a Academiei Române, alături de Lucian Blaga. Simultan a fost cercetător în cadrul colectivului de literatură de pe lângă Institutul de Lingvistică al Academiei R.P.R.. În anul 1961 a revenit în învățământul superior, recunoscându-i-se titlurile științifice și fiind integrat Catedrei de literatură universală și comparată a Facultății de Filologie din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj.

A debutat în publicistică în revista *Lumea universitară* (1923) și a colaborat la revistele *Societatea de mâine*, *Națiunea*, *Revista de filosofie*, *Satul și școala*, *Viața Românească*, *Steaua*, *România literară*, *Tribuna*, *Revista de istorie și teorie literară*, *Revue d'Esthétique* (Paris), *Lenau-Forum* (Viena), *Zeitschrift fur Kulturaustausch* (Stuttgart) etc. A publicat numeroase volume de psihologie, estetică, critică literară.

A fost membru al *Uniunii Scriitorilor* și al *Academiei de Studii Social Politice*, membru al *Association internationale de littérature comparée*. I s-a decernat premiul „B. P. Hașdeu” al Academiei Române” (1979) precum și Premiul Special al URSS (1980).

Opera (selecție): *Selecția copiilor dotați* (1929), *Aptitudinea tehnică și inteligența practică* (1931), *Essai sur la création artistique. Contribution à un esthétique dynamique* (1935), *Estetica poeziei lirice* (1937), *Logica frumosului* (1946), *Eminescu și Schopenhauer* (1966), *Viziunea lumii în poezia noastră populară* (1967), *Scrieri despre Titu Maiorescu* (1979), *De la Eminescu la Lucian Blaga* (1981).

Referințe critice:

Ilie Radu-Nandra: *Prelungind în contemporaneitate modelul savantului cărturar, din spița Școlii Ardelene, Rusu aduce în cultura română o operă de estetician, istoric literar și comparatist de incontestabilă importanță.*